

§ 430

Valtuutettu Elina Moisio aloitte Tehtaankadun liikenneturvallisuuden parantamisesta koulujen kohdalla

HEL 2017-003246 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto katsoi valtuutettu Elina Moisio aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Moisio Elina ym. valtuustoaloite Kvsto 15.3.2017 asia 23

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Elina Moisio ja 39 muuta esittävät aloitteessaan, että kaupunki tekee Tehtaankadun ympäristöön kokonaisvaltaisen turvallisuus selvityksen, jossa käydään läpi liikenneturvallisuuden parantamiseksi käytettävissä olevat keinot.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Tehtaankatu on eteläisten kaupunginosien paikallinen kokoojakatu, jonka liikennemäärät vastaavat muita saman katuluokan katuja. Kadun varrella ja sen poikkikaduilla on merkittävä määrä päiväkoteja ja kouluja. Tästä syystä kadun liikenneturvallisuuteen on kiinnitetty paljon huomiota ja kadulle on toteutettu poikkeuksellinen määrä liikenneturvallisuuden parantamiseen tähtäviä toimenpiteitä. Onnettomuustilastojen valossa Tehtaankatu näyttäytyy hieman turvallisempänä kuin olosuhteiltaan vastaavat kantakaupungin muut kadut.

29.11.2017

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden liikenne- ja katusuunnittelu -palvelun arkistoidun päätöshistorian mukaan Tehtaankadulle on tehty noin kaksikymmentä liikenneturvallisuutta parantavaa toimenpidettä viime vuosikymmeninä.

Tehtaankadun nopeusrajoitus on 30 km/h ja sitä on korostettu nopeusrajoitusta osoittavin tiemerkinnoin, jotka uusitaan vuosittain. Viimeksi merkinnät on uusittu kuluvan syksyn aikana. Tehtaankatu 32:n kohdalle on sijoitettu nopeusnäyttötäulu, joka mittaa, näyttää ja tallentaa itään kulkevien ajoneuvojen nopeuksia. Verrattuna muihin 30 km/h -katuihin, joista on saatavissa seurantatietoa nopeusnäyttöistä, Tehtaankadun nopeusjakauma ei erotu poikkeavana. Nopeusnäyttötäulujen vaikutusta mittaavan ennen-jälkeen -tutkimuksen mukaan nopeusnäytöt alentavat nopeuksia keskimäärin vajaalla kahdella kilometrillä tunnissa. Korkeimpien nopeuksien osuus vähenee selvästi keskimääräistä enemmän.

Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksen liikenneturvallisuuden parantamiseksi on rakennettu huomiovalot Laivurinkadun ylittävälle suojatielle Tehtaankadun pohjoispuolelle. Risteyksen liikenneturvallisuutta on parannettu ohjaamalla jalankulkijoiden kadun ylityksiä kaiteen avulla suojateiden kohdalle.

Kaupunkiympäristön toimialan liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö on 29.9.2017 päätöksellään tarkistanut lapsivaroituserkkien sijoittelua Tehtaankadulla. Länteen ajettaessa ennen Kapteeninkatua sijaitseva lapsivaroituserkki on päätetty siirtää ennen Huvilankadun risteystä sen länsipuolelle. Lisäksi on päätetty lapsivaroituserkin sijoittamisesta ennen Armfeltintien risteystä. Lapsivaroituserkkejä Tehtaankadulla on Kapteeninkadun, Huvilakadun, Laivurinkadun ja Ehrenströmintien risteysten yhteydessä. Tehtaankadun lapsivaroituserkit ovat normaalisti poiketen timanttikalvoisia, mikä parantaa niiden heijastavuutta. Suojateiden näkemiä on parannettu pysäköintirajoituksilla ja ajoratakavenuksilla. Tehtaankadun jalkakäytäviä on paikoittain levennetty. Liikenneturvallisuutta parantavat myös korotetut raitiovaunupysäkkiemekkeet, jotka antavat pitkälle suoralle kadulle ns. porttivaikutelmaa ja näin osaltaan hidastavat ajonopeuksia.

Tehtaankadun ala-asteen oppilaiden eniten käyttämät suojatiet ovat Laivurinkadun ylittävät suojatiet Tehtaankadun etelä- ja pohjoispuolella, Tehtaankadun ylittävät suojatiet Huvilakadun ja Kapteeninkadun kohdalla sekä Kapteeninkadun ja Neitsytpolun ylittävät suojatiet. Raitiovaunupysäkit ja pysäköintirajoitukset parantavat näkemiä, mutta laittomasti liian lähelle suojateitä pysäköivät ajoneuvot ovat ajoittain ongelmana.

Hidasteita tai korotettuja suojateitä Tehtaankadulle ei voida rakentaa, sillä niitä ei voida toteuttaa katuosuuksille, joissa on raitiovaunukiskot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vuonna 2009 periaatteet ajonopeuksien hillitsemiseksi Helsingissä. Niiden mukaan kantakaupungin alueella vältetään rakenteellisia hidastetöyssyjä. Tiiviissä katurakenteessa nopeudet eivät nouse sille tasolle kuin esikaupunkialueilla, missä hidasteita pääasiassa käytetään. Keskusta-alueilla on esikaupunkialueisiin verrattuna erityispiirteitä, jotka rajoittavat rakenteellisten hidasteiden käyttöä. Esimerkiksi hidasteiden sovittaminen rakennushistoriallisesti arvokkaaseen kaupunkikuvaan on todettu haasteelliseksi, ja töyssyistä aiheutuva tärinä voi haitata läheisten talojen rakenteita.

Tehtaankadulle liittyvät Armfeltintie, Laivurinkatu ja Kapteeninkatu ovat väistämissäännöiltään tasa-arvoisia Tehtaankadun kanssa, kuten myös suurin osa muista Tehtaankadulle liittyvistä kaduista. Risteysten tasa-arvoisuus laskee ajonopeuksia, sillä Tehtaankatua ajavat joutuvat hidastamaan varoessaan oikealta saapuvaa liikennettä.

Raitiolinja 1:n reitti muuttui kulkemaan Laivurinkadulta pohjoisesta Tehtaankadulle länteen ja päinvastoin elokuussa 2017. Aiemmin vararaitteena toimineet kiskot kulkivat näiden katujen risteyksessä jalkakäytävällä. Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätöksellä 2.12.2016 liikenneympäristöä selkeytetään siten, että raitiovaunut ja jalankulkijat erotellaan toisistaan rakenteellisesti reunakivijärjestelyin. Päätöstä täydennettiin mm. Tehtaankadun ala-asteen vanhempainyhdistyksen yhteydenottojen pohjalta 5.5.2017 niin, että risteuksen länsipuolelle Armfeltintietä vastapäätä toteutetaan uusi linja-auto- ja raitiovaunupysäkki. Pysäkin odotustila kaventaa ajorataa ja lyhentää suojatien ylitysmatkaa. Myös Laivurinkadulle Tehtaankadun pohjoispuolelle on suunniteltu uusi pysäkki. Uudet pysäkit korvaavat vanhat pysäkit Tehtaankatu 21:n edustalla, Eiranpuiston kohdalla ja Laivurinkatu 29:n edustalla. Poistuville pysäkeille ei tehdä rakenteellisia muutoksia, sillä myös Tehtaankatu 21:n edustan pysäkkialue toimii jatkossa ajorataa kaventavana ja ajonopeuksia hillitsevänä porttina.

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätösten mukaisten järjestelyjen toteuttaminen on siirtynyt vuoteen 2018. Raitiolinja 1 kuitenkin aloitti uudella reitillään, joten ennen päätettyjen järjestelyjen toteuttamista jalankulun turvallisuutta Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksessä on parannettu tilapäisillä järjestelyillä. Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa kiirehtimään liikenneturvallisuutta kohentavien järjestelyjen toteuttamista Tehtaankadun ala-asteen ympäristössä, jatkamaan Helsingin koulujen osalta kokonaisvaltaisten liikenneturvallisuukselvitysten tekemistä ja niiden toimenpiteiden toteuttamista.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

29.11.2017

Asia/26

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Liitteet

1 Moisio Elina ym. valtuustoaloite Kvsto 15.3.2017 asia 23

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 20.11.2017 § 1078

HEL 2017-003246 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Elina Moision aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

20.11.2017 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Kaupunginhallitus päätti käsitellä kansliapäällikön 11 esityksen kokouksen viimeisenä asiana.

Vastaehdotus:

Pia Pakarinen: Korvataan vastauksen kaksi viimeistä kappaletta seuraavasti:

"Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätösten mukaisten järjestelyjen toteuttaminen on siirtynyt vuoteen 2018. Raitiolinja 1 kuitenkin aloitti uudella reitillään, joten ennen päätettyjen järjestelyjen toteuttamista jalankulun turvallisuutta Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksessä on parannettu tilapäisillä järjestelyillä. Kaupunginhallitus kehottaa kaupunkiympäristön toimialaa kiirehtimään liikenneturvallisuutta kohentavien järjestelyjen toteuttamista Tehtaankadun alasteen ympäristössä, jatkamaan Helsingin koulujen osalta kokonaisvaltaisten liikenneturvallisusselvitysten tekemistä ja niiden toimenpiteiden toteuttamista."

Kannattaja: Anni Sinnemäki

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

29.11.2017

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti Pia Pakarisen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen.

13.11.2017 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Anna Villeneuve, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36045
anna.villeneuve(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 24.10.2017 § 165

HEL 2017-003246 T 00 00 03

Hankenumero 5264_142

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Tehtaankatu on eteläisten kaupunginosien paikallinen kokoojakatu, jonka liikennemäärät vastaavat muita saman katuluokan katuja. Kadun varrella ja sen poikkikaduilla on merkittävä määrä päiväkotij- ja koulutoimintaa. Tästä syystä kadun liikenneturvallisuu-teen on kiinnitetty tarkoin huomiota ja kadulle on toteutettu poikkeuksellinen määrä liikenneturvallisuu- den parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Tapahtuneiden onnettomuuksien valossa Tehtaankatu näyttyy hieman turvallisempaan kuin olosuhteiltaan vastaavat kantakaupungin muut kadut.

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden liikenne- ja katusuunnittelu -palvelun arkistoidun päätöshistorian mukaan Tehtaankadulle on tehty noin kaksikymmentä liikenneturvallisuu- ta parantavaa toimenpidettä viime vuosikymmeninä.

Tehtaankadun nopeusrajoitus on 30 km/h ja sitä on korostettu nopeusrajoitusta osoittavin tiemerkin- nöin, jotka uusitaan vuosittain. Viimeksi merkinnät on uusittu kuluvan syksyn aikana. Ajoratamaalaukset kuitenkin kuluvat kadun nupukivipinnasta nopeasti. Tehtaankatu 32:n kohdalle on sijoitettu nopeusnäyttöt- aulu, joka mittaa, näyttää ja tallentaa nopeuksia itään kulkeville ajoneuvoille. Verrattuna muihin 30 km/h -katuihin, joista on saatavissa seurantatietoa nopeusnäytöistä, Tehtaankadun nopeusjakauma ei erotu poikkeavana. Nopeusnäyttöt- aulujen vaikutusta mittavaan ennen-jälkeen -tutkimuksen mukaan nopeusnäytöt alentavat nopeuksia keskimäärin vajaalla kahdella kilometrillä tunnissa.

Korkeimpien nopeuksien osuus vähenee selvästi keskimääräistä enemmän.

Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteuksen liikenneturvallisuuden parantamiseksi on rakennettu huomiovalot Laivurinkadun ylittävälle suojatielle Tehtaankadun pohjoispuolelle. Risteuksen liikenneturvallisuutta on parannettu ohjaamalla jalankulkijoiden kadun ylityksiä kaiteen avulla suojateiden kohdalle.

Kaupunkiympäristön toimialan maankäyttö ja kaupunkirakenne -palvelukokonaisuuden liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö on 29.9.2017 päätöksellään tarkistanut lapsivaroituserkkien sijoittelua Tehtaankadulla. Länteen ajettaessa ennen Kapteeninkatua sijaitseva lapsivaroituserkki on päätetty siirtää ennen Huvilankadun risteystä sen länsipuolelle. Lisäksi on päätetty lapsivaroituserkin sijoittamisesta ennen Armfeltintien risteystä. Lapsivaroituserkkejä Tehtaankadulla on Kapteeninkadun, Huvilakadun, Laivurinkadun ja Ehrenströmintien risteysten yhteydessä. Tehtaankadun lapsivaroituserkit ovat normaalista poiketen timanttikalvoisia, mikä parantaa niiden heijastavuutta. Suojateiden näkemiä on parannettu pysäköintirajoituksilla ja ajoratakavenuksilla. Tehtaankadun jalkakäytäviä on paikoittain levennetty. Levennykset tekevät kävelystä miellyttävämpää. Liikenneturvallisuutta parantavat myös korotetut raitiovaunupysäkkiniemekkeet, jotka antavat pitkälle suoralle kadulle ns. porttivaikutelmaa ja näin osaltaan hidastavat ajonopeuksia.

Tehtaankadun ala-asteen oppilaiden eniten käyttämät suojatiet ovat Laivurinkadun ylittävät suojatiet Tehtaankadun etelä- ja pohjoispuolella, Tehtaankadun ylittävät suojatiet Huvilakadun ja Kapteeninkadun kohdalla sekä Kapteeninkadun ja Neitsytpolun ylittävät suojatiet. Raitiovaunupysäkit ja pysäköintirajoitukset parantavat näkemiä, mutta laittomasti liian lähelle suojateitä pysäköivät ajoneuvot ovat ajoittain ongelmana.

Hidasteita tai korotettuja suojateitä Tehtaankadulle ei voida rakentaa, sillä niitä ei voida toteuttaa katuosuuksille, joissa on raitiovaunukiskot. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi vuonna 2009 periaatteet ajonopeuksien hillitsemiseksi Helsingissä. Niiden mukaan kantakaupungin alueella vältetään rakenteellisia hidastetöyssiä. Tiiviissä katurakenteessa nopeudet eivät nouse sille tasolle kuin esikaupunkialueilla, missä hidasteita pääasiassa käytetään. Keskusta-alueilla on esikaupunkialueisiin verrattuna erityispiirteitä, jotka rajoittavat rakenteellisten hidasteiden käyttöä. Esimerkiksi hidasteiden sovittaminen rakennushistoriallisesti arvokkaaseen kaupunkikuvaan on todettu haasteelliseksi, ja töyssyistä aiheutuva tärinä voi haitata läheisten talojen rakenteita.

Tehtaankadulle liittyvät Armfeltintie, Laivurinkatu ja Kapteeninkatu ovat väistämissäännöiltään tasa-arvoisia Tehtaankadun kanssa, kuten myös suurin osa muista Tehtaankadulle liittyvistä kaduista. Risteysten tasa-arvoisuus laskee ajonopeuksia, sillä Tehtaankatua ajavat joutuvat hidastamaan varoessaan oikealta saapuvaa liikennettä.

Raitiolinja 1:n reitti muuttui kulkemaan Laivurinkadulta pohjoisesta Tehtaankadulle länteen ja päinvastoin elokuussa 2017. Aiemmin vararaitiina toimineet kiskot kulkivat näiden katujen risteyksessä jalkakäytävällä. Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätöksellä 2.12.2016 liikenneympäristöä selkeytetään siten, että raitiovaunut ja jalankulkijat erotellaan toisistaan rakenteellisesti reunakivijärjestelyin. Päätöstä täydennettiin mm. Tehtaankadun ala-asteen vanhempainyhdistyksen yhteydenottojen pohjalta 5.5.2017 niin, että risteuksen länsipuolelle Armfeltintietä vastapäätä toteutetaan uusi linja-auto- ja raitiovaunupysäkki. Pysäkin odotustila kaventaa ajorataa ja lyhentää suoja-tien ylitysmatkaa. Myös Laivurinkadulle Tehtaankadun pohjoispuolelle on suunniteltu uusi pysäkki, joka kokooa keskustaan päin suuntautuvan joukkoliikenteen matkustajan kannalta järkevästi yhdelle pysäkillä. Uudet pysäkit korvaavat vanhat pysäkit Tehtaankatu 21:n edustalla, Eiranpuiston kohdalla ja Laivurinkatu 29:n edustalla. Poistuville pysäkeille ei tehdä rakenteellisia muutoksia, sillä myös Tehtaankatu 21:n edustan pysäkkialue toimii jatkossa ajorataa kaventavana ja ajonopeuksia hillitsevänä porttina.

Kaupunkisuunnitteluviraston liikennesuunnittelupäällikön päätösten mukaisten järjestelyjen toteuttaminen on siirtynyt vuoteen 2018. Raitiolinja 1 kuitenkin aloitti uudella reitillään, joten ennen päätettyjen järjestelyjen toteuttamista jalankulun turvallisuutta Tehtaankadun ja Laivurinkadun risteyksessä on parannettu tilapäisillä järjestelyillä.

Tehtaankatu ei näyttäyty liikenneturvallisuudeltaan poikkeavana muihin kantakaupungin katuihin verrattuna. Tehtaankadun ala-asteen ympäristön liikenneturvallisuus on koulujen liikenneturvallisuusvertailussa hyvä.

https://www.hel.fi/hel2/ksv/julkaisut/los_2017-1.pdf

Tehtaankadulle on tehty lukuisa määrä erilaisia turvallisuuden parantamiseen tähtääviä toimenpiteitä. Näistä toimenpiteistä on päätetty pitkäjänteisesti tasaisin väliajoin ja viimeisimmät päätökset on tehty kuluvana vuonna. Näistä syistä johtuen erikseen tehtävälle kokonaisvaltaiselle turvallisuusselvitykselle ei ole perusteita.

10.10.2017 Pöydälle

Esittelijä

29.11.2017

Asia/26

---

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Juuso Helander, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37134
juuso.helander(a)hel.fi